

Cu privire la activitatea de audit

Legea Republicii Moldova
Nr. 729-XIII din 15 februarie 1996
(Monitorul Oficial, 4 aprilie 1996, nr.20-21, p. I, art. 214)

Parlamentul adopta prezenta lege.

Prezenta lege stabileste bazele juridice, economice si organizatorice ale activitatii de audit.

Capitolul I PRINCIPII GENERALE

Articolul 1. Notiuni principale

In sensul prezentei legi se utilizeaza urmatoarele notiuni:

agent economic - intreprindere, organizatie, institutie cu orice forma de organizare juridica si tip de proprietate;

asociatie a organizatiilor de audit - asociatie a agentilor auditului;

audit - activitate antreprenoriala de efectuare independenta a verificarii si certificarii evidentei contabile si bilantului contabil (financiar) pentru a se constata autenticitatea acestora si conformitatea operatiunilor economico-financiare cu actele legislative si cu alte acte normative, precum si de acordare a asistentei de audit cu caracter nematerial. Auditul se exercita distinct de controlul financiar de stat;

auditor - specialist independent cu studii superioare financiare, economice si de drept, titular al unui certificat de calificare ce ii confera dreptul de a verifica si certifica evidenta contabila si bilanturile contabile (financiare) ale agentilor economici. In baza verificarii, auditorul intocmeste un raport de expertiza contabila si evalueaza patrimoniul la privatizare si actionarizare;

certificat de calificare - document, eliberat auditorului de o comisie de atestare, prin care se confirma posedarea de cunostinte necesare practicarii activitatii de audit intr-un anumit domeniu;

organizatie de audit - intreprindere independenta, cu orice forma de organizare juridica, creata de o persoana fizica (de un grup de persoane fizice) sau de o persoana juridica, inclusiv straina, sau impreuna cu ea, care dispune de licenta pentru activitate in domeniu, inregistrata in calitate de agent al antreprenoriatului (in redactia Legii Nr.333-XV din 24 iulie 2003).

Articolul 2. Agentul auditului

(1) Agent al auditului este organizatia de audit care desfasoara activitate de audit pe principiile independentei, confidentialitatii si obiectivitatii.

(2) Organizatia de audit se fondeaza in conformitate cu Legea cu privire la antreprenoriat si intreprinderi.

(3) In organizatia de audit inregistrata sub forma de societate pe actiuni auditorii detin cel putin 51 la suta din actiunile cu drept de vot.

Articolul 3. Obiectul auditului

Obiect al auditului sint toti agentii economici de pe teritoriul republicii, inclusiv ai altor state. Sub incidenta prezentei legi nu se afla Banca Nationala a Moldovei.

Articolul 4. Scopul auditului

(1) Scopul auditului il constituie verificarea si analiza bilantului financiar, declaratiilor fiscale, documentatiei de plata si de decontari si a altor obligatiuni financiare ale agentilor economici pentru constatarea

autenticitatii, deplinatatii si conformitatii acestora cu legislatia in vigoare si cu cerintele de tinere a evidentei contabile si de intocmire a bilanturilor contabile.

(2) Organizatia de audit poate acorda agentilor economici asistenta privind organizarea, restabilirea si tinerea evidentei contabile, intocmirea bilanturilor contabile si a declaratiilor fiscale, estimarea situatiei financiare, analiza activitatii economicofinanciare, organizarea evidentei computerizate, evaluarea patrimoniului, impozitarea si gestiunea, precum si asistenta juridica in problemele de activitate economicofinanciara.

Articolul 5. Genurile de audit

(1) Exista urmatoarele genuri de audit:

a) auditul agentilor economici (auditul general);

b) auditul institutiilor financiare;

c) auditul companiilor de asigurare;

d) auditul participantilor profesioniști la piata hirtiiilor de valoare.

(2) Auditul poate fi exercitat din initiativa agentului economic si/sau din oficiu.

(3) Auditul din initiativa agentului economic se efectueaza in baza de contract incheiat intre acesta si organizatia de audit, in limitele si in problemele stabilite de acest agent.

(4) Auditul din oficiu se efectueaza in conformitate cu legislatia in vigoare.

Articolul 6. Restrictii

(1) Organizatia de audit nu este in drept sa desfasoare alte activitati decit cea de audit.

(2) Auditul nu poate fi exercitat daca:

a) auditorul este proprietar, conducator, persoana cu functii de raspundere in cadrul agentului economic auditat sau participa in alt mod la gestionarea acestuia ori se afla in legaturi de rudenie (inclusiv de gradul III) sau in relatii de serviciu cu proprietarul, conducatorul, persoana cu functii de raspundere a acestui agent economic;

b) auditorul acorda agentului economic auditat asistenta in organizarea si tinerea evidentei contabile si/sau in restabilirea acesteia, precum si in intocmirea bilanturilor financiare;

c) auditorul este privat de dreptul de a desfasura activitate de audit;

d) organizatia de audit nu dispune de licenta pentru genurile respective de audit (in redactia Legii Nr.333-XV din 24 iulie 2003).

Capitolul II

ORGANIZAREA ACTIVITATII DE AUDIT

Articolul 7. Reglementarea activitatii de audit

(1) Activitatea de audit, cu exceptia auditului participantilor profesioniști la piata valorilor mobiliare se desfasoara in baza licentei eliberate de Camera de Licentiere in conformitate cu legislatia in vigoare si certificatului emis de comisia de atestare de pe linga Ministerul Finantelor sau de pe linga Banca Nationala a Moldovei (in redactia Legilor Nr.902-XIV din 24 martie 2000; Nr.333-XV din 24 iulie 2003).

(2) Auditul participantilor profesioniști la piata valorilor mobiliare se desfasoara in baza licentei eliberate de Comisia Nationala a Valorilor Mobiliare (introdus prin Legea Nr.902-XIV din 24 martie 2000).

(3) Organizatiile de audit straine (auditorii) pot desfasura activitate pe teritoriul Republicii Moldova in conditiile alin. (1).

(4) Camera de Licentiere este in drept sa retraga licenta in temeiul

hotaririi instantei de judecata privind privarea de dreptul de a desfasura activitate de audit, precum si in cazul in care Asociatia organizatiilor de audit demonstreaza ca organizatia de audit (auditorul) (in redactia Legii Nr.333-XV din 24 iulie 2003):

a) a eliberat intentionat un raport de expertiza contabila ce nu corespunde datelor din evidenta contabila a agentului economic auditat (incalcare intentionata a standardelor de audit);

b) efectueaza orice alta activitate antreprenoriala concomitent cu cea de audit;

c) nu poseda un auditor calificat.

(5) Evidenta eliberarii si retragerii certificatelor de calificare este tinuta la Ministerul Finantelor. Acesta aproba anual programele de calificare si examinare pentru atestare in toate genurile de audit si pentru conferirea calitatii de auditor, precum si standardele de audit (in redactia Legii Nr.333-XV din 24 iulie 2003).

(Conform Legii Nr.333-XV din 24 iulie 2003 alineatul (5) se exclude, iar alineatul (6) devine alineatul (5).

Articolul 8. Comisia de atestare

(1) In scopul conferirii calitatii de auditor pentru toate genurile de audit, cu exceptia auditului institutiilor financiare si auditului participantilor profesioniști la piata valorilor mobiliare, Ministerul Finantelor instituie o comisie de atestare, care functioneaza in temeiul unui regulament aprobat de el (in redactia Legii Nr.902-XIV din 24 martie 2000).

(2) Calitatea de auditor al institutiilor financiare se confera de catre comisia de atestare a Bancii Nationale a Moldovei, care functioneaza in temeiul unui regulament aprobat de ea.

(3) Calitatea de auditor al participantilor profesioniști la piata valorilor mobiliare se confera de catre comisia de atestare a Comisiei Nationale a Valorilor Mobiliare, care functioneaza in temeiul unui regulament aprobat de ea (introdus prin Legea Nr.902-XIV din 24 martie 2000).

Articolul 9. Asociatia organizatiilor de audit

Asociatia organizatiilor de audit (in cele ce urmeaza - Asociatie) este o persoana juridica ale carei sarcini sint:

a) coordonarea activitatii organizatiilor de audit;

b) reprezentarea intereselor profesionale ale auditorilor;

c) colaborarea cu organizatii de profil straine;

d) sigurarea apararii juridice a intereselor membrilor Asociatiei;

e) elaborarea si prezentarea spre aprobare Ministerului Finantelor a standardelor de audit si a programelor de calificare si examinare;

f) prezentarea organizatiei de audit pentru retragerea licentei si certificatelor de calificare (in redactia Legii Nr.333-XV din 24 iulie 2003).

Articolul 10. Resursele financiare ale Asociatiei

(1) Resursele financiare ale Asociatiei se constituie din taxele de inscriere si din cotizatiile de membru al organizatiei de audit.

(2) Modul de depunere a cotizatiilor se stabileste in documentele de constituire a Asociatiei.

Articolul 11. Controlul organizatiilor de audit

Controlul asupra organizatiilor de audit este exercitat de organele de stat imputernicite.

Articolul 12. Obligatiile agentului economic

(1) Agentul economic este obligat:

a) sa creeze conditii pentru realizarea unui audit oportun si perfect, sa prezinte intreaga documentatie solicitata si sa dea auditorului explicatii orale si scrise;

b) sa inlature orice impediment aparut in efectuarea auditului.

(2) Se interzice agentului economic sa modifice cadrul de probleme auditabile.

Articolul 13. Drepturile auditorului

Auditorul are dreptul:

a) sa-si planifice autonom exercitarea auditului conform contractului incheiat cu agentul economic;

b) sa stabileasca formele si metodele de auditare conform standardelor;

c) sa verifice si sa certifice intreaga documentatie de evidenta si de bilant a agentului economic;

d) sa primeasca de la specialistii agentului economic explicatii orale si scrise;

e) sa solicite organizatiei de audit antrenarea in auditare si a altor auditori si specialisti;

f) sa refuze exercitarea auditului daca agentul economic:

- nu a prezentat documentele necesare ori a prezentat documente care contin date incomplete sau eronate;

- nu a eliminat impedimentele aparute in procesul auditului;

- intervine in actiunile auditorului.

Articolul 14. Obligatiile auditorului

(1) Auditorul este obligat:

a) sa efectueze auditul cu imparțialitate, calitativ, in termen si in conformitate cu cerintele sistemului de evidenta contabila si de bilant contabil si cu legislatia in vigoare si sa prezinte raportul respectiv de expertiza contabila;

b) sa informeze agentul economic despre imposibilitatea continuarii auditului din cauza refuzului acestuia de a lichida incalcarile depistate, crearii si/sau neinlaturarii impedimentelor;

c) sa renunte la efectuarea auditului daca este interesat in activitatea agentului economic;

d) sa asigure confidentialitatea intereselor agentului economic.

(2) La constatarea de incalcare a legislatiei in vigoare privind evidenta contabila, bilantul contabil ce nu face obiectul auditului, auditorul este obligat sa ceara agentului economic lichidarea ei.

Articolul 15. Modalitatea de exercitare a auditului

(1) Pe baza documentelor examinate, auditorul intocmeste actul de control si raportul de expertiza contabila.

(2) Actul de control se semneaza de catre auditor. Conducatorul agentului economic si seful serviciului contabil iau cunostinta, contra semnatura, de acest act. Copia de pe act se pastreaza in dosarele organizatiei de audit in decursul unui an.

(3) Raportul de expertiza contabila se intocmeste in temeiul actului de control si este un document cu putere juridica ce confirma (infirma) autenticitatea evidentei contabile si a bilantului contabil si serveste ca baza pentru predarea-primirea bilanturilor financiare de catre organele respective. Raportul de expertiza contabila se semneaza de auditor.

(4) Agentii economici pasibili de auditul din oficiu care, din cauze obiective, nu prezinta, concomitent cu bilantul financiar anual, si raportul de expertiza contabila, sint obligati sa prezinte contractul de

audit, iar in termen de 10 zile dupa exercitarea auditului sa depuna raportul respectiv.

Articolul 16. Responsabilitatea organizatiei de audit

(1) Organizatia de audit poarta raspundere materiala fata de agentul economic si fata de beneficiarul de informatii (actionari, investitori, creditorii), in conformitate cu prezenta lege si in conditiile contractului, pentru prejudiciul cauzat prin audit si servicii de consultanta necalitative, prin divulgare a informatiei confidentiale.

(2) Organizatia de audit nu poarta raspundere pentru neveridicitatea documentelor justificative prezentate de agentul economic in procesul auditarii.

Articolul 17. Solutionarea litigiilor

Litigiile dintre agentul economic si organizatia de audit se solutioneaza in instanta de judecata competenta in modul stabilit de legislatia in vigoare (in redactia Legii Nr.1009-XIII din 22 octombrie 1996).

Articolul 18. Dispozitii finale si tranzitorii

(1) Prezenta lege intra in vigoare la data publicarii.

(2) Guvernul:

va prezenta in Parlament propuneri de aducere a actelor legislative in conformitate cu prezenta lege;

va aduce actele sale normative in conformitate cu prezenta lege.

(3) Organizatiile de audit in functiune la data intrarii in vigoare a prezentei legi isi vor aduce actele de constituire in conformitate cu aceasta lege.

(4) (Exclus prin Legea Nr.333-XV din 24 iulie 2003).

PRESEDINTELE
PARLAMENTULUI

Petru LUCINSCHI

ARHIVA

Articolul 7.

(1) Activitatea de audit se desfasoara in baza de autorizatie eliberata de Ministerul Finantelor in conformitate cu legislatia in vigoare si de certificat emis de comisia de atestare de pe langa Ministerul Finantelor si Banca Nationala a Moldovei.

(5) Este interzisa retragerea autorizatiei din alte motive.

Articolul 18, alineatul (4):

(4) Actele normative in vigoare care reglementeaza modalitatea de autorizare a genurilor de activitati vor fi aplicate in partea care nu contravine prezentei legi.